

TEDENSKE SLIKE

Naročnina za Avstro-Ogrsko: $\frac{1}{4}$ leta K 2.50, $\frac{1}{2}$ leta K 5.—, celo leto K 10.—; za Nemčijo: $\frac{1}{4}$ leta K 3.50, $\frac{1}{2}$ leta K 7.—, celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 16.80. Za Ameriko letno 3.25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celo letno 8 kron. Posamezne številke 22 vin. — Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Štev. 1.

V LJUBLJANI, v sredo 12. avgusta 1914.

Leto I.

Nj. Veličanstvo naš cesar Fran Josip I.

Fran Govekar:

Cesarska pesem.

Na glavnem trgu, tik leve strani magistratove je stal Rechterjev trinadstropni hotel. Med prvim in drugim nadstropjem je na pročelju hiše visela okrogla plošča, na kateri je bil naslikan orjak, napol gol, zavrt v levo kožo in z batom v roki. Menda je bil Herakles. Pod sliko pa je bil napis »Zum Wildenmann«.

Velika in široka dvokrilna vrata so bila rmeno popleskana in od vrha do tal poslikana z velikanskim črnim dvoglavi avstrijskim orlom. Nad njim pa je bil napis »K. k. Hauptquartier«.

Potujoči plemiči in njih obitelji, častniki, uradniki, bogati trgovci in tovarnarji so prenočevali pri Divjem možu. Hotel je doživel celo izredno čast, da je sprejel pod svojo streho l. 1784. in 1788. lepega in živahnega cesarja Jožefa II. ter dve leti nato njegovega brata, debeloustnega cesarja Leopoda II.

Imeniten hotel je bil Divji mož, in Ljubljanci, ki so imeli pač premnogo gostilen in krčem, a nobenega družega hotela, so bili na Divjega moža še prav posebno ponosni.

Ako bi mogli tisti razkuštrani mramorni možje ob Robbovem obelisku, kjer že od l. 1752. brez prestanka iz svojih vrčev izlivajo v vodnjakov bazen čisto in mrzlo vodo, pripovedovati svoje doživljaje pred Divjim možem, zvedeli bi marsikaj zanimivega iz pozabljenе zgodovine naše slovenske stolice.

Danes pa se začenja zopet novo historično poglavje, danes v soboto, dne 18. febr. 1797. zvečer.

Bliskoma se je razširila po Ljubljani vest:

Nadvojvoda Karel, brat cesarja Franca II., doslej vedno zmagoviti poveljnik armad ob Renu je dospel!

Nadvojvoda Karel, zmagalec Francozov pri Ambergu, Würzburgu in drugod, krotitelj krvoločnih kraljevskih morilcev, rešitelj Nemčije, največji ponos in najtrdnjša nada Avstrije, je prevzel vrhovno poveljništvo nesrečne avstrijske armade v Italiji!

»Kamorkoli je doslej prišel, povsod je bila sreča z njim. Bog mu daj tudi na Laškem premagati in nas rešiti nadlog! Naj premaga še generala Bonaparta, uniči francoske tolovajske črede ter povrne red in mir vsej Evropi!« so si pripovedovali Ljubljanci.

In nočoj so ga hoteli počastiti.

Iz vseh ulic so drli ljudje skupaj, zakaj zvedeli so, da bo nočoj v mraku pred »Bidelmanom« velika parada. Ker je bila sobota in tržni dan, je

bilo tudi mnogo okoličanov; delavci in obrtniki pa so plačilnega dne vedno najboljše volje, ker čutijo v žepu denar.

Od škofjega dvorca do Starega trga je stala glava pri glavi, moški in ženske, pa tudi starcev in otrok ni manjkalo. Mojstri, pomočniki in vajenci, tovarnarji ter delavci in delavke, pa tudi gospodje in gospe so se gnetli ter čakali največjega užitka oči in ušes.

Tako je bilo torej tistega večera sredi Ljubljane vse živo, glasno in veselo, pa tudi polno prijetnega razburjenja in neutolažne radovednosti. A še posebno razvito čustvo je polnilo srca silne množice: ponos, da se pokažejo Ljubljanci od svoje najsijajnejše strani najmočnejšemu možu širne Avstrije.

Ljubljanski strelci! Ljubljanski meščanski lovski zbor!

»Naša vojska iz viharja
prišla še brez slave ni!
Vse za dom in za cesarja
za cesarja blago, kri!«

Dva pojma, ki sta polnila tiste čase z razkošnim trepetom vsako srce, kadar koli sta se izgovorila. O ljubljanskih strelcih in meščanskem koru so sanjarili takratni dečki takoj, ko so jim začele poganjati prve brčice, matere in žene so bile srečne in ponosne, ako so štele med člene tudi svoje sinove in može, ljubljanska dekleta pa so iskala svoje ideale najrajša med temi strelci in med tem korom.

Uniforma! Beseda vseh besed, ki razburjaš in razgrevaš kri tudi najledenejšemu ženskemu bitju ter begaš dušo tudi najtreznejšemu moškemu! Uniforma! Ti izražaš lepoto, zdravje, moč, čast, odliko vseh odlik in srečo vseh sreč! Zato te vse spoštuje, vse te ljubi in pred tabo se vse umika ter pada v prah vse, predvsem pa mehko žensko srce.

Tiste čase pa je padalo žensko srce še posebno lahko in rado, ker nikdar in nikoli ni imela uniforma tolike moči in veljave ko takrat.

Čez Špitalski most je že korakala velika četa uniformirancev po taktih bobnov, piščalk in trobent. Turška godba! Ljudje so zakoprneli od slasti in blaženstva, zakaj krasnejšega glasbenega užitka niso poznali in si ga tudi niso mogli predstavljati. Ta užitek pa je še podesetoril na čelu ji korakajoči ali pravzaprav poskakujoči kraguljčkar, ki je nosil na svetlokovinastem drogu več vrst različno uglašanih kraguljkov ter dvoje dolgih pisanih čopastih konjskih repov. Kraguljčki so pritrkovali vsej godbi takt, in kraguljčkarjeva posebna umetnost je bila, da je izvajal s svojim fantastnim instrumentom vse forte, mezzoforte, piano in furiose. Zdaj je stopal polahko, zdaj odrezavo ostro, zdaj je plesal in zdaj poskakoval kakor besen. Sicer pa so bile harmonija, dinamični znaki, nijansa in druge take

reči tej turški bandi le postranskega pomena; glavni smotri teh umetnikov so bili efekt: čim najhujši hrup in čim najostrejši takt. In ta umetniški cilj je dosegla banda pri zbrani publiku v vrhovati meri.

(Dalje prih.)

Naši poveljniki v vojni.

Po naši ustavi ima cesar neomejeno oblast v vseh vojaških zadevah. Pridržana mu je vsa pravica čez vojaštvo in nihče se ne sme vmešavati v vojaške reči. Vojni minister ima sicer nekatere pravice, a tudi te so podeljene od cesarja. Storiti mora vse to, kar mu ukaže cesar. Cesar ima tudi pravico, napovedati vojsko ali pa skleniti mir, sklepati zveze z drugimi vladarji in voditi sploh vse zunanje zadeve. **Najvišji vojskovodja je torej cesar.** Kajpada lahko izroči cesar zrhovno povelje tudi svojim izkušenim generalom. Taki generali, ki so odločeni za vojskovodje, opravljajo v naši armadi sedaj službe armadnih nadzornikov. Naj jih navedemo po službeni starosti.

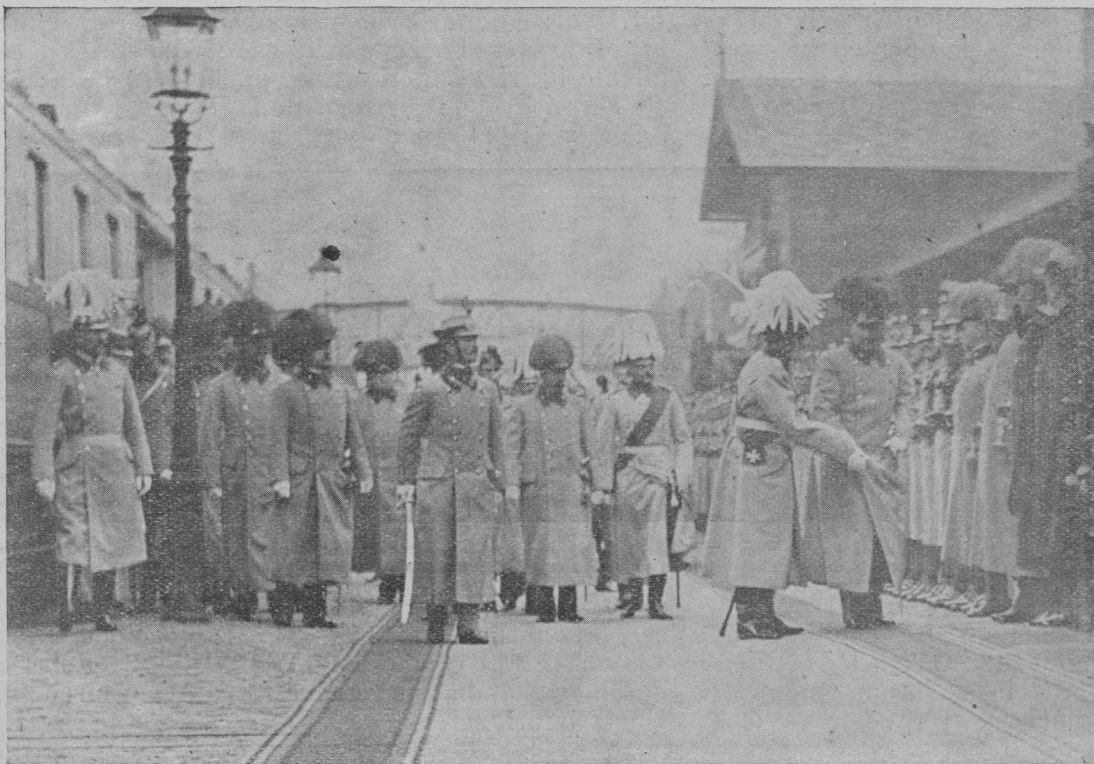
Nadvojvoda Friderik, katerega je cesar po umoru Franca Ferdinanda določil za svojega pooblaščenca in zaupnika v vseh vojaških rečeh, je na razpolago najvišjemu vrhovnemu poveljstvu. Nadvojvoda Friderik je bil do tega imenovanja nadzornik za vso avstrijsko deželno brambo. Radi svoje prijaznosti je v vojaških krogih zelo priljubljen. V Ljubljani je bil že večkrat in se imenuje lepa cesta ob Gruberjevem kanalu nadvojvode Friderika cesta. Danes je nadvojvoda Friderik **generalissimus**, t. j. poveljnik vseh poveljnikov.

Šef generalnega štaba, kateri ima iz najboljšimi častniki v resnici usodo cele vojske v ro-

Avstrijski vojni minister fcm. Aleksander vitez Krobatin, rodom Slovenec.

kah, je baron Franc Konrad Hötzen dorf. Gener. štab izdeluje načrte in vojskovodje jih v sporazumu z njim le izpeljujejo. Znano je, da velja baron Konrad ne samo pri nas, ampak tudi v vojaških krogih drugih držav kot nenavadno bistroumen, nadarjen in hitro misleč človek. Naša armada je, odkar je Konrad šef generalnega štaba, izmed najboljše organiziranih armad na svetu. Preskrbljena je z vsem do zadnjega gumba. Izvežbana je z novodobnimi manevri, ki niso več samo za parado, ampak se naslanjajo kolikor mogoče na istinite razmere v vojski. Njegovo ime elektrizira našo armado. To je dobro, kajti pravi vojskovodja mora imeti neomejeno

Zvesta zaveznika, naš in nemški cesar pri poslednjem sestanku na Dunaju.

zaupanje pri celi armadi.

Za vso upravo v vojski bo moral skrbeti vojni minister Krobotin. Mož je slovenskega pokoljenja in njegov oče je kranjski Slovenec pri Trziču na Gorenjskem. Že dolgo časa služi v vojnem ministrstvu, ki mu sedaj načeljuje, ter velja za izbornega upravitelja. Armada je z vsem preskrbljena, magacini so polni. Vrh tega še velja

Poveljniki avstr. armade od leve na desno: Armadni nadzornik general pešcev nadvojvoda Friderik; skupni vojni minister fcm. Aleksander vit. Krobotin; šef gen. štaba general pešcev Conrad baron Hötendorf; fcm. Oskar Potiorek.

Krobotin kot strokovnjak pri artileriji ter je ravno to važno panogo naše armade popolnoma in po najnovejših potrebah organiziral. Na morju je določen za našega vojskovodjo admiral Anton Haus. Tudi slovenskega rodu, doma s Tolmunskega na Goriškem! V delegaciji s slovenskimi in hrvatskimi delegati govori vedno slovenski ali hrvatski. Haus živi le za našo mornarico, za drugo se ne briga. Mož je izredno učen, moško odločen in v občevanju zelo ljubezniv. Ne samo častniki, ampak predvsem ga ljubi moštvo, kajti Haus zna občeovati z vsakim mornarjem kakor s svojim tovarišem.

Fcm. Oskar Potiorek je bil rojen l. 1853. v Pliberku na Koroškem in je l. 1871. dovršil tehnično vojaško akademijo, nato je posejal vojno šolo in je postal že l. 1887. major generalnega štaba. Maja 1892. je bil imenovan za polkovnika ter je bil od l. 1893.—1898. šef operacijske vojaške pisarne. Novembra 1898. je postal generalni major in poveljnik 64. peške brigade ter od leta 1902. namestnik načelnika generalnega štaba. Leta 1903. je postal feldmaršallajtenant, maja 1907. poveljnik 3. zbora in tajni svetnik. L. 1908. je postal feldzeugmajster in kasneje armadni nadzornik ter deželni šef Bosne in Hercegovine. Bil je spremljevalec umrlega prestolonalednika, ko se je vozil po Sarajevu in bil z njim v avtomobilu, ko je Princip streljal na visoki par.

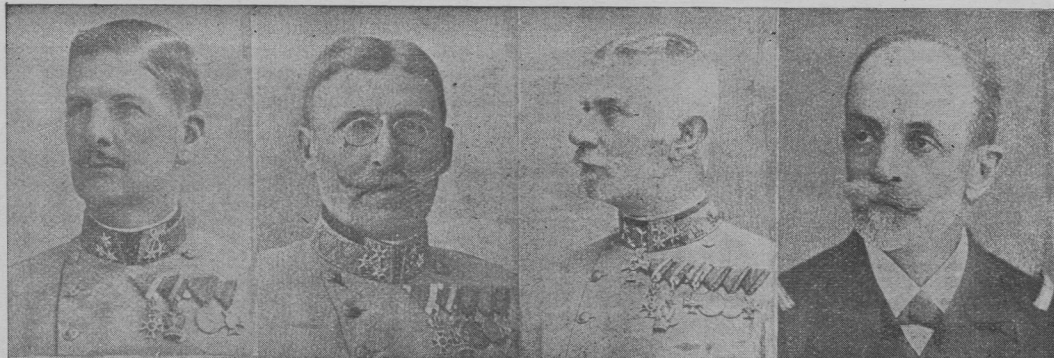
Najboljši poznavatelj Bosne in Hercegovine v vsakem oziru je sedanj predstnik bosanske deželne vlade, feldcajgmajster Oskar Potiorek. O njem se pravi, da je zelo nadarjen, pogumen in nagel, a trezne odločitve. To vse je v vojski dobro.

General konjenice pl. Böhm Ermolli je bil l. 1856. rojen v Jakinu (Anconi) ter je l. 1875. dovršil terezijansko vojaško akademijo; nato je absolviral vojno šolo; l. 1891. je postal major, l. 1897. polkovnik in poveljnik ulanskega polka št. 3, l. 1901. je bil imenovan poveljnikom konjiške brigade in l. 1903. generalmajorjem. Od l. 1905. je poveljnik konjiške divizije v Krakovu in je postal l. 1907. feldmaršallajtenant. Kasneje je postal poveljnik 1. kora ter je od l. 1912. general konjenišva.

Nadalje so še armadni nadzorniki: poprejšnji vojni minister infanterijski general Moric vitez Aufenberg, ki je služil v Ljubljani, kavalerijski gen. Rudolf vit. Bruderman

in infanterijski general Liborij vitez Frank, ki je bival več let v Ljubljani.

Zborni poveljniki in zapovedajoči generali Avstro-Ogrske. 1. Zbor ali kor v Krakovu: general konjenišva, Eduard pl. Böhm-Ermolli; 2. zbor na Dunaju: general infanterije Blaž Schemua; 3. zbor v Gradcu: general infanterije Emil Colemus pl. Geldern; 4. zbor v Budimpešti: general konjenišva, Karl pl. Terstjansky Nadeski; 5. zbor v Požunu: fcm. Pavel pl. Puhalo Brloški; 6. zbor v Košicah: general infanterije Svetozar Borojević pl. Bojna; 7. zbor v Temešvaru: general infanterije Oto Meixner pl. Zweienstamm; 8. zbor v Pragi: general konjenišva Artur baron Giesl pl. Gieslingen; 9. zbor v Litomericah: general Lotar pl. Hortstein; 10. zbor v Przemislu: general infanterije Hugo Meixner pl. Zweienstamm; 11. zbor v Lvovu: general konjenišva Deziderij Kološvary Kološvarski; 12. zbor v Hermannstadtu: general infanterije Herman Koevess pl. Koevesshaza; 13. zbor v Zagrebu: baron Adolf Rehmen, general infanterije; 14. zbor v Inomostu: general konje-

Poveljniki avstr. armade: od leve na desno: general konjenice Rudolf vitez Brudermann, general pešcev Moric vitez Aufenberg, general pešcev Liborij vitez Frank, in najvišji poveljnik mornarice admiral Anton Haus.

nišva Viktor Dankl; 14. zbor v Sarajevu: general infanterije Mihael pl. Appel; 16. zbor v Dubrovniku: fml. Vjenceslav Wurm. Zapovednik generalnega štaba je general baron Conrad pl. Hötendorf.

Vojna.

Evropa stoji pred dogodkom, kakršnih morda svetovna zgodovina še ne pozna. Desetletna napetost med Avstro-Ogrsko in Srbijo se je končno zgostila v odkrito sovraštvo in atentat v Sarajevu je sprožil plaz, ki drvi zdaj v dolino in grozi na vse strani s smrtjo in pogubo. Ta plaz pa je potegnil za sabo tudi Rusijo, kot zaščitnico Srbije, in Rusiji se je pridružila zaveznica, maščevalna Francija.

Začela se je vojna, kakršne naša zemlja še ni videla, prava svetovna vojna, kateri ni najti primere. Nemčija ima vojno z Rusijo, z Angleško, s Francijo, z Belgijo in s Srbijo. Avstrija ima vojno z Rusijo, s Srbijo in s Črno goro. Velikanske armade, broječe na milijone bojevnikov, si bodo stale nasproti in bojišče se bo takorekoč raztezalo od enega konca Evrope do drugega. Svetovni boj se je unel in v tem boju se odloči, kdo bo imel v prihodnje prevlado v Evropi.

Gotovo je, da nita svetovna vojna nastala zaradi Srbije, ampak da je posledica starega velikanskega nasprotja med velikimi državami, ki se je zdaj unelo.

Začelo se je to nasprotje še v časih, ko je vladal Angleško kralj Edvard VII. Ta je zasnoval načrt, zaokrožiti Nemčijo in zlomit njeno moč. Tedaj se je rusko-francoska alijanca razširila, od tedaj so se ostrila vsa nasprotja in porajala vsak čas nove konflikte.

Pet velesil si stoji nasproti, pet največjih, najmočnejših, najbolje za vojno sposobnih držav. Da nastopata Rusija in Francija skupno, je naravno, kakor je naravno in ob sebi umljiva skupnost in solidarnost Avstrije in Nemčije. A da je v ta boj kontinentalnih velesil posegla tudi Angleška, to razodeva najbolje za kako velike interese gre ta boj.

Angleška ve, da bi se Nemčija in Avstrija z zmagovito vojsko proti Rusiji in Franciji znamenito okrepili, tako, da bi se angleško svetovno gospodstvo ne dalo več ohraniti. Zato je porabila sedanjo priliko, da, če mogoče, uresnici svoje želje.

Nihče se ne čudi, da je šla Francija v vojno. To je posledica njene zveze z Rusijo in želja po maščevanju za l. 1871.

Sesta velesila evropska, Italija, ostane nevtralna. Italija tolmači trozvezno pogodbo tako, da v tej vojni ni dolžna pomagati ne Avstriji, ne Nemčiji.

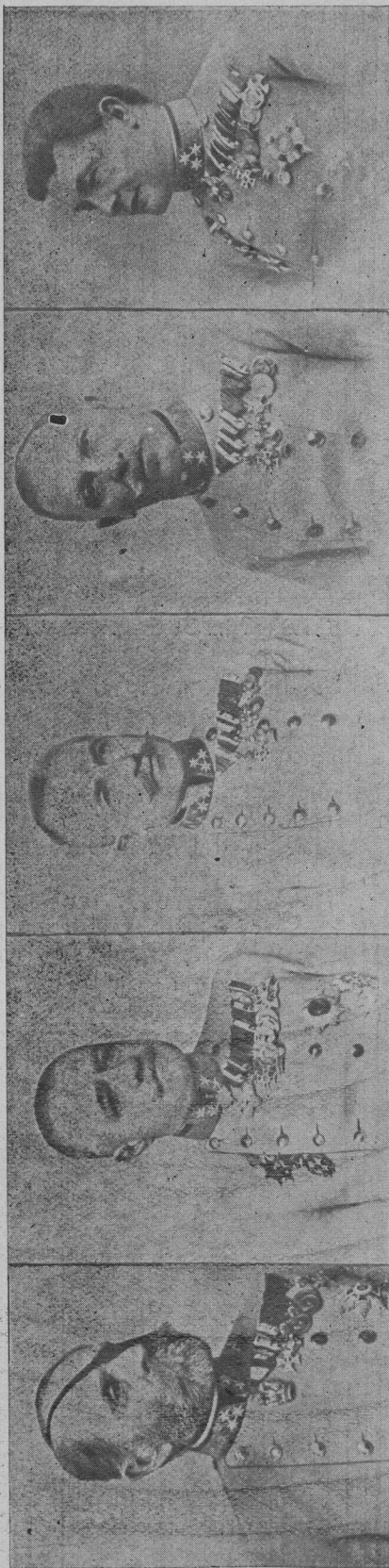
Zelo važno je, kako stališče zavzema Rumunija. Odredila je mobilizacijo svoje armade, ob enem pa je proglasila, da ostane nevtralna. Toda mobilizacija je vedno nekaka priprava in zato gleda vsa Evropa z radovednostjo na Rumunijo. Gotovo je, da pritiska Rusija z vso silo, da bi Rumunsko zvabila na svojo stran.

Na severu mobilizira Švedska, ki se boji za svojo neodvisnost, če bi Rusija zmagala. Na jugu mobilizira Turčija, ki je s podmorskimi minami zabranila ruski mornarici približanje Carigradu. Celu na daljnem vzhodu se pripravlja Japonska na vse slučaje, četudi je denarno odvisna od Angleške in mora računati z nasprotjem Združenih držav severoameriških.

Tako se je razširil požar po svetu. Sredi tega požara stojita Avstrija in Nemčija sedaj pač še sami, a močni in pripravljeni, oprti ob velikanske armade, kakršnih svet ne pozna več, trdni in mogočni in gresta z zavestjo zmage v usiljeni jima nadčloveški boj.

Neznatna in neopažena je udeležba našega malega slovenskega naroda na tej svetovni tragediji. V človeških hekatombah, ki si jih morda nakopiči vojni bog, v žrtvah na imetju in premoženju, ki jih doprinesejo evropski narodi, bo naše ime izginilo, kakor kaplja v morju. Svetovna zgodovina ne bo naštevala, koliko krvi je pretočil slovenski narod, koliko svoje sile je darovalo to malo pleme na oltar domovine. Toda bo morala ceniti zvestobo in požrtvovalnost, s katero se je naš mali rod odzval klicu svojega vladarja, udanost, s katero koraka slovensko ljudstvo ne ozirajoč se na desno ne na levo pod zastave svojega vladarja. Cesar je poklical svoje narode k orožju, in karkoli so ti narodi tudi prej ugovarjali proti politiki državnikov, vse je v trenutku pozabljeno, vse je postalo malenkostno, napram mogočnemu glasu sivolasega starčka na prestolu, ki se v prvi nevarnosti

zanaša na svoje narode in jih kliče na obrambo. Ko gledamo nepregledne množice bojevnikov, katere je cesar pozval pod orožje, ko vidimo,

Poveljniki južnih avstro-ogrskih korov: General Pešev Mihael pl. Appel v Sarajevu; General Pešev Adolf baron pl. Barensfeld v Zagrebu; General Pešev Herman Köves pl. Kövesshaza v Šibinju (Hermannstadt); General Pešev Oton Melxner pl. Zweitenstamm v Temesvaru; iml. Vaclav Wurm v Dubrovniku.

Pogled na Belgrad, v ozadju Sava in Donava.

kako praveva vse te vrste eden duh, duh vdanosti in iskrene ljubezni do sivolasega vladarja, ena volja, storiti vse, kar zahteva cesar in domovina, ena želja, zmagati, en sklep, pretrpeti vse in potrpeti, se nam vedno bolj utrjuje prepričanje, da bo naša Avstrija v gigantskem boju narodov vse do skrajnosti storila, da izide iz njega zmago-slavna, utrjena, ozdravljena.

Patriotske manifestacije v Ljubljani.

V torek, 28. julija zvečer ob pol devetih je priredilo vojaštvo mirozov po ljubljanskih ulicah ter sta svirali godbi domobranskega in 27. pešpolka. Vse hiše so bile okrašene z narodnimi in cesarskimi zastavami; zvečer pa je bila večina hiš razsvetljena.

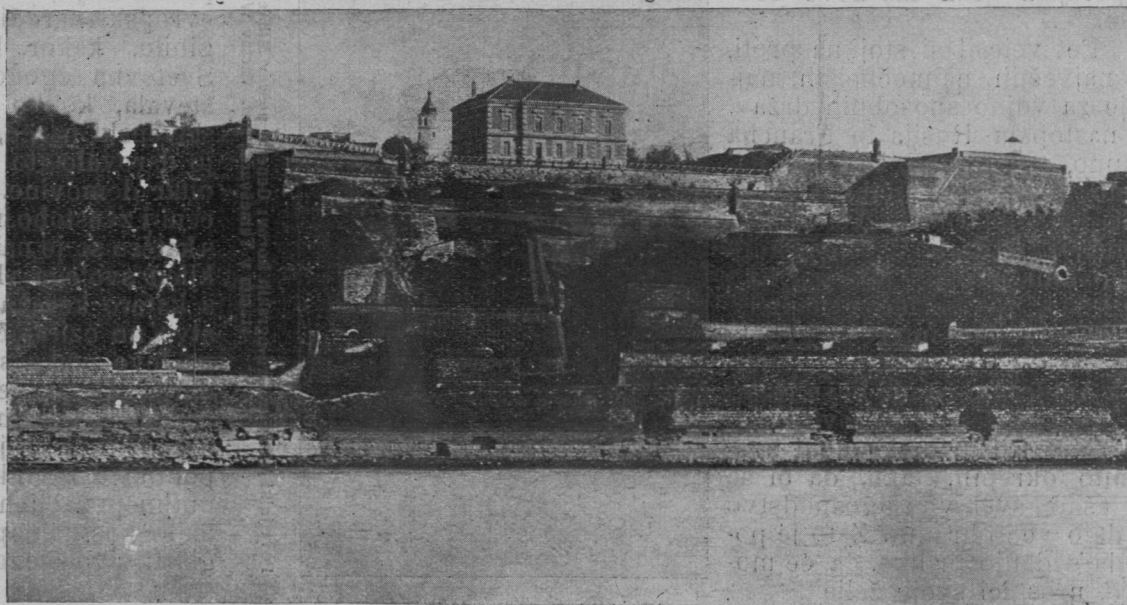
Zlasti lepo razsvetlavo sta imela deželni dvorec in mestni magistrat, ki sta bila tudi lepo dekorirana. Na ulicah je bilo več tisoč ljudstva. Pred palačo deželne vlade je govoril podpredsednik državnega zbora, nadporočnik Josip vitez Pogač-

nik. Odgovoril mu je dež. predsednik baron Schwarz z balkona vladne palače. Ob spomeniku maršala Raddeckega v Zvezdi je govoril poveljnik ljublj. garnizije, divizijonar fml. Kraliček, obkrožen od častnikov. Pred deželnim dvorcem je govoril za občinstvo dr. M. Natlačen, za deželni odbor pa dr. E. Lampe. Z magistratnega balkona je nagovoril vojake župan dr. I. Tavčar. Na Vodnikovem trgu je nagovoril vojaštvo stolni dekan Kolar ter je prošt Sajevec, obkrožen od stolnega kapitlja in duhovščine,

blagoslovil množico in vojake z Najsvetejšim.

Vojna napovedana Srbiji.

V torek, 38. julija ob 4. popoldne je Avstro-Ogrska napovedala Srbiji vojno. Dotično notifikacijo napovedi vojne je podpisal minister zunanjih del, grof Berchtold, češ, da je c. kr. vlada prisiljena sama skrbeti za varstvo svojih pravic in interesov ter da mora v to syrho apelirati na orožje. Cesar pa je izdal proklamacijo: **Mojim narodom**, v kateri pravi: Bila je Moja najiskrenejša želja, da bi leta, ki so Mi še usojena po milosti

Belgrajska trdnjava nasproti Zemunu, ki jo obstreljujejo avstrijski topovi. Vrhu trdnjave častniška bolnica.

Božji, posvetil delom miru in da bi Svoje narode obvaroval težkih žrtev in bremen vojne. Toda Božja previdnost je odločila drugače. Spletke sovraštva polnega nasprotnika Me silijo po dolгих letih miru sgrabiti za meč, da varujem čast Svoje monarhije, da branim njen ugled in njeno stališče kot sile, da varujem njeno posebno stanje.

In tako se moram odločiti, s silo orožja ustvariti neobhodno potrebna poroštva, ki naj zagotovijo Mojim državam mir v notranjosti in trajni mir na zunaj. V tej resni uri se popolnoma zavedam cele dalekosežnosti Svojega sklepa in Svoje odgovornosti pred Vsemogočnim. Preskusil in uvaževal sem vse. Z mirno vestjo nastopam pot, ki Mi jo kaže dolžnost. Jaz zaupam svojim narodom, ki so se v vseh viharjih vedno v složnosti in zvestobi družili okoli Mojega prestola in ki so bili za čast, velikost in moč domovine vedno pripravljeni za najhujše žrtve. Jaz zaupam hrabri avstrijsko-ogrski vojni moči, polni požrtvovalnega navdušenja. In Jaz zaupam Vsegamogočnemu, da podeli zmago Mojemu orožju.

Naš cesar in vojna.

Stari naš cesar preživlja težke čase, in ves svet občuduje energijo tega 85letnega junaka. Spomladi je bil nevarno prehlajen, ter so vsi avstro-ogrski narodi trepetali za njegovo zdravje. Jedva je nekoliko okreval, je moral dunajski

Mobilizacija v Ljubljani: Ljudstvo pred glavno pošto pričakuje novih časopisnih vesti.

Schönbrunn zapustiti ter se preseliti v Išlo, kjer je cesarska vila, da se ondi popolnoma pozdravi. Komaj se je zvedelo, da je cesarjevo zdravje zopet utrjeno, je padla na našega vladarja strašna sarajevska nesreča, ki je umorila prestolonaslednika in njegovo ženo. Naš cesar se je moral nato vrniti iz Išle zopet na Dunaj, da je uredil vse za pogreb ter da je ukrenil, kar je bilo potrebno zaradi imenovanja novih nadzornikov armade in mornarice. Posle rajnega prestolonaslednika sta sprejela nadvojvoda Friderik in admiral Haus. Po mnogih, razburjenja in žalosti polnih dneh se je vrnil naš monarh v Išlo na letovišče, "toda miru ni našel, ker preiskava v Sarajevu je prinesla ostri konflikt s Srbijo. Ministri in generali so prihajali dan na dan k sejam, in cesar je moral iznova izvrševati najtežje posle vladarjeve. Končno je dozorel konflikt tako daleč, da je odredil cesar delno mobilizacijo, nato je izdal proklamacijo „Mojim narodom« in je napovedal po svojem zunanjem ministru Srbiji vojno. Zdaj pa seveda ni mogel ostati cesar več v Išli. Izjavil je celo, da se hoče preseliti v Budimpešto, kjer bi bil bližje bojišču, a so ga pregovorili, da se je preselil na Dunaj.

Dne 7. avgusta je izdal na celokupno armado in mornarico sledeče povelje:

Z navdušenjem hite vojni dolžnosti podvrženi vojaki vseh mojih narodov pod zastavo in v bojne vrste. Preje, kakor se je pričakovalo, so dosegle bojne sile vojno stanje. Vsak izmed mojih vrlih vojakov ve, da moramo odbiti sovraštva polni napad in da se borimo v zvezi z našim zmago-slavnim zaveznikom za pra-

Mobilizacija v Ljubljani: Gorenjski fantje prihajajo s harmonikanjem po Dunajski cesti k mobilizaciji.

Mobilizacija v Ljubljani: Ljudstvo čita v Selenburgovi ulici vojna poročila z deske „Slovenskega Naroda“.

vično stvar. Obdaja vas trdna vez zvestobe k vašemu Najvišjemu vojnemu poveljniku, k domovini. Vi, moji vrli vojaki, pojdite z zaupanjem v težke boje, ki se nam obetajo. Spominjajte se svojih očetov, ki so v neštetih bojih in viharjih visoko dvigali svoje prapore ter izvojevali zastavam sijajno zmago. Posnemajte jih v junaštvu in v vztrajnosti! Pokažite sovražnikom, kaj lahko store od tople domovinske ljubezni navdahnjeni, med sabo složni narodi! Bog vas blagoslovi, moji vrli bojevniki, in vas vodi k zmagi in slavi!

Cesar je daroval za Rdeči križ in za podpore potrebne rodovine pod zastave poklicanih vojakov v Cislitvanski pol milijona kron, na Ogrskem pol milijona, v Bosni pa 100.000 K.

Neka oseba, ki je imela priložnost priti k cesarju v avdijenco poroča: Cesar je popolnoma zdrav in izredno svež. Dela od ranega jutra neprenehoma do večera. Zelo pohvalno se je cesar izrazil o brezhibnem načinu mobilizacije in o točnem prihajanju vseh podorožje poklicanih.

Cesar je 9. avgusta prisostvoval v dvorni kapelici tihi sveti maši, katero je daroval dunajski kardinal. Navzoči so bili vsi na Dunaju bivajoči člani cesarske hiše, med njimi prestolonaslednik z visokimi državniimi dostojanstveniki.

Prvi spopadi na meji!

Za v ponedeljek, dne 27. julija je prišlo do prvega spopada pri Temeš-Kubinu. — Začeli so streljati Srbi z donavskih parobrodov in naše vojaštvo je odgovarjalo s strelji. Srbi so se umaknili. Nasproti Temeš-Kubinu stoje baje štirje srb-ski polki s tremi baterijami topništva in z dvema eskadronoma konjištva. Tem četam povečuje srbski general Štefan Štefanovič. — Pri Kočevarju so zajeli avstrijski patroljni čolni dva srbska trgovinska parnika z vojnim kontribandom, streljivom in orožjem. Parobroda »Vardar« in »Car Nikolaj« sta tudi konfiscirana.

Dne 30. julija poročajo uradno z Dunaja, da so okoli polnoči začele z belgrajske strani streljati strojne puške. Nato so naši motorji (pod-

navske vojne ladje) obstreljevali Belgrad. Okoli 1. ponoči je eksplodiralo v Belgradu neko skladišče za smodnik. Ob zori so izkušali Srbi zopet porušiti in razstreliti most čez Donavo med Zemunom in Belgradom, a stebra, ki se je že nagnil, niso mogli prevrniti. Most je za železnico neraben. Iz srbske carinske stražnice so Srbi streljali na naše, nakar je naše topništvo tisto poslopje razsulo. Kmalu nato se je iznova razvilo streljanje pušk. V Belgradu so se pokazali mnogi ognji, iz česar sklepajo, da je gorelo. Srbi so že večkrat poizkušali razstreliti zemunsko-belgrajski most; pri teh poizkusih je bilo 16 Srbov ujetih in odvedenih v Petrovaradin. Izgube Srbov so bile znatne, ker so se borili vstrajno.

V splošnem so se vršili do 30. julija le ne-

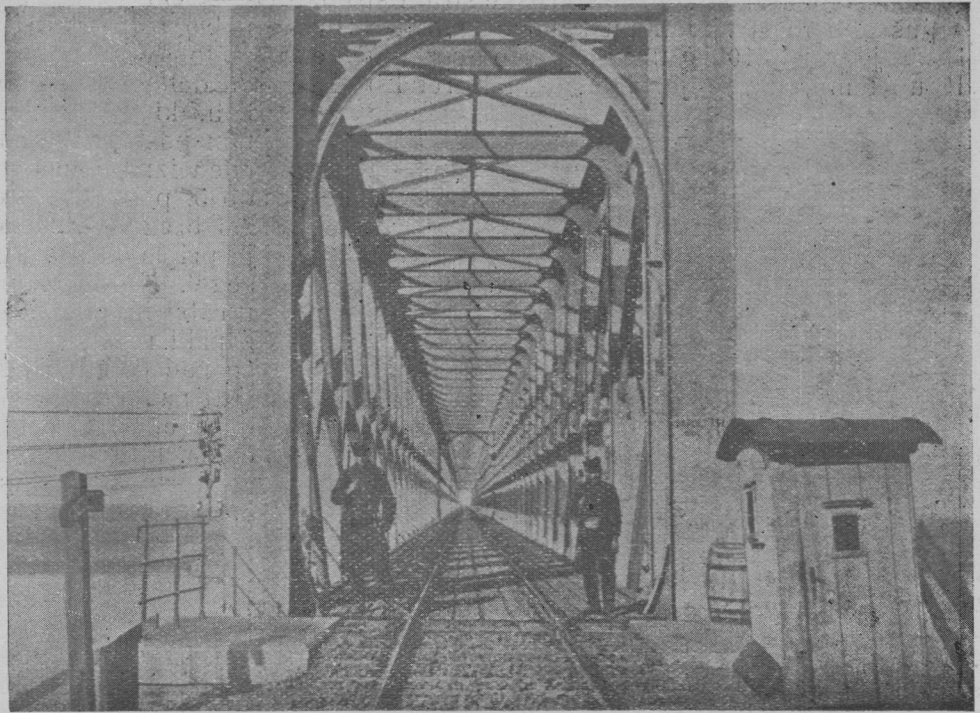
Kotor. Na desni se vidi po gorovju cesta na Cetinje.

znatni spopadi med potulja, mi ki stoje na obeh straneh Save in Dunave. Izgube na naši strani niso bile omembe vredne. Resnejši značaj so imeli mali, a strastni boji za Zemun.-belgrajski most. Ponoči od torka na sredo so Srbi prvič poizkušali ta most pognati v zrak; a uspeh je bil nezadosten. Nadaljnje poizkuse Srbov so vselej zavrnili naši pešci s puškami ali naši topničarji s topovi. Naši oddelki so bili po 24 ur v službi. V Zemunu so jih slavili navdušeno.

Pri Progorju ob Savi je izkušalo prodreti preko reke 50—60 srbskih prostovoljcev, a naše budne straže so jih odbile. Vendar Srbi ne odnehajo in poizkušajo prodreti vedno iznova. Pri Velikem Gradišu je naše topništvo uničilo dva srbska bojna parnika.

Na meji ob Bosni in Srbiji se tudi vrše spopadi med stražami, ki stoje na obeh straneh mejne reke Drine. Srbske čete so brez uspeha poizkušale vznemiriti Bjelino. A ob Drini je baje padel prvi naš vojak. — Kako so odlikovali Slovane, je tudi zanimivo:

»Neue Freie Presse« poroča iz Zemuna: Na podonavskih monitorjih je vzbudila vest o napovedi vojne Srbiji med vojaštvom neopisno navdušenje. Vzkliki na boj kar niso hoteli ponehati. Oficirji so pozivljali vojaštvo na boj v navdušenih govorih, hrvatske vojake pa je doletela čast, da so smeli pričeti prvi streljati. Pela se je z velikim navdušenjem avstrijska himna. Prvi top proti Srbom je sprožil Hrvat-nadognjičar. — Dva češka mejna lovca sta preplavala reko Drino na bosensko-srbski meji ter razrušila srbsko telefonsko zvezo. Dasi je reka visoko narasla in deroča in dasi so ju obstreljevali srbski vojaki, sta svoj namen izvr-

Most med Zemunom in Belgradom, ki ga stražijo Srbi in ki so ga dne 29. julija deloma razrušili, a so bili od naše vojske pognani v beg.

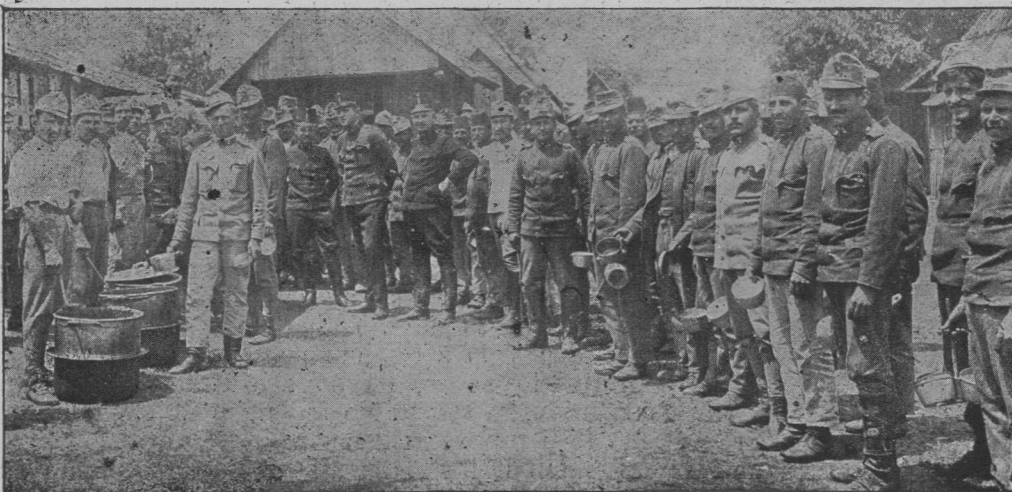
šila. Lovca sta Josip Hlušek in Jan Sin. Junaško delo sta opravila Čeha, kar priznavajo pohvalno vsi nemški listi.

* * *

Iz poročil potnikov je posneti o zavratnem obstreljevanju avstrij. parnikov s srbske strani:

Parnik »Karel Ludvig« se je vozil 28. julija ob 1. uri 40 min. popoldne proti Turn-Severinu pod avstrijsko trgovsko in romunsko državno zastavo. Pod srbskim krajem Praovo je začela srbska mejna straža streljati na parnik. V kratkih presledkih so padli štirje strelji, ki so parnik znatno poškodovali. K sreči ni bil nihče ranjen. Ker se Donava višje gorižjože, je sklenil kapitan, da se ne pelje naprej. Parnik »Karel Ludvig« se je zato usidral za romunskim otokom Ostrovu mare, kjer je bil na varnem in kjer je bil zasidran tudi parnik »Bela« iste družbe. Tudi ta parnik so bili Srbi obstreljevali; 29 krogel je padlo na parnik. Trije mornarji, Srbi, so bili težko ranjeni, ter so jih morali prepeljati v bolnišnico v Turn-Severin. Večina potnikov »Karla Ludviga« je bila Romunov. Potniki so morali nadaljevati svojo pot z železnico.

Budimpeštanski listi poročajo nadalje iz Zemuna, da se je približal parnik »Alkotmany« Donavske paroplovne družbe v četrtek 30. julija srbskemu bregu na 150 ko-

Avstrijski vojaki dobijo menažo.

rakov. Naenkrat so začeli s srbske strani streljati s puškami in strojnimi puškami na parnik. Streljanje je trajalo 10 minut in je imelo grozen učinek. Kljub temu, da se je bil kapitan Karel Eberling

Kotorski zaliv, iz katerega je črnogorska obala blokirana.

zabarikadiral za vreče s peskom, je bil smrtno nevarno ranjen. Ustreljen je bil tudi prvi krmar Kremsberger. Drugi krmar Kolar je bil ranjen na levi strani, vendar je spravil parnik nazaj v Zemun. Obe žrtvi so 2. avgusta v Zemunu pokopali.

Od srbske meje se poroča o junaškem činu nekega avstrijskega mornariškega častnika naše podonavske flotile pred Belgradom. Na poročilo, da delajo Srbi pod izlivom Drine v Savo na utrdbah, ki naj bi služile za stransko obstreljevanje tam postavljene zatvore z minami, se je odpeljal eden izmed naših patrulskih čolnov dne 6. avg. ob 5. popoldne proti temu kraju. Ko se je približal bregu na 20 m, je skočil častnik iz čolna in je priplaval s 3 kg ekrasita na breg, ki ga je dosegel. Ne da bi ga bil kdo zapazil je prispel do utrdbe in položil ekrazit v njo. Z vrvjo je nato zapalil razstrelivo, ki je razdejal utrdbo. Sedaj so pač prihiteli Srbi z vseh strani ter začeli streljati na drznega vojaka. On pa je v par skokih dosegel obrežje ter skočil v vodo in priplaval do čolna, kjer je moštvo med tem sprejelo Srbe, ki so udarli za njim, s hitrim streljanjem. Stirje Srbi so padli, ostali pa so se morali hitro umakniti.

* * *

O artilerijskem boju pri Belgradu se poroča sledeče:

Dne 4. avgusta ob 9. dopoldne je zapustil avstro-ogrski monitor »Körös« kraj, kjer je bil zasidran, da rekognoscira. Naenkrat so začeli srbski topovi, — kakor se je pozneje izkazalo, — moderne brzostrelne baterije, kakor v napadu močno streljati. Že je zadelo mnogo krogel, k sreči pa niso storile med moštvom škode in tudi niso zmanjšale bojne zmožnosti ladje, ko je poslegla avstrijska artilerija na kopnem v boj. Učinek streljanja naše artilerije je bil mogočen v onostranskih utrdbah. Sovražna artilerija je kmalu utihnila. Monitor »Körös« se je nato vrnil, ne da bi ga nadalje obstreljevali. Ob 4. popoldne je odplulo več podonavskih vojnih ladij, med njimi tudi »Körös«, da preprečijo poskuse braniteljev popraviti škodo na utrdbah in okopih. Sovražnik se je le slabo branil proti ognju naših topov na ladjah. Naši topovi so zopet napravili mnogo škode na sovražnih utrdbah, zlasti pa na zgornji trdnjavi. Avstro-ogrski monitorji so streljali tudi na srbsko pehoto, ki je bila našla v trdnih stavbah ob obrežju dobre pozicije. Ob 6. zvečer so se naši monitorji vrnili, ne da bi bili imeli kake izgube ali havarije. Ponoči je bilo slišati opetovano detonacijo in videti je bil zdaj pa zdaj tudi svit ognja, iz česar se da sklepati, da so se v trdnjavi vnele zaloge municije.

V vinogradih pri Zemunu so prijeli 8 sovražnih vohunov, ko so s svetlobnimi znamenji skušali sovražniku izdati pozicije naših topov. Vohune je zadela zaslužena kazen.

Iz poročil o položaju naših čet ob srbski meji je spoznati, da pričenjajo naše čete z živahnim delovanjem. Iz Belgrada so srbski trdnjavski topovi zlasti iz zgornje in spodnje trdnjave in bližnjih gričev skušali ogrožati naše gibanje in plovbo po Donavi. To je dalo naši artileriji povod, da je pričela z ognjem proti srbskim pozicijam in posrečilo se je, da so srbski topovi umolknil. Trdnjavske stavbe so močno poškodovane. Mestu so naši topovi prizanesli.

Ob Drini vlada mir. S posebno hvalo omenjajo gibčnost in neumornost za varstvo uporabljenih čet, zlasti infanterije in obmejnih lovcev.

Crna gora napovedala Avstro-Ogrski vojno.

Kraljevsko črnogorska vlada je 7. avgusta sporočila avstro-ogrskemu poslaniku Ottonu, da se smatra Crna gora v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko. Avstro-ogrski poslanik je nato zapustil Cetinje.

Že 27. julija izgnani so bili iz Črne gore vsi avstro-ogrski državljani. Ob dvanajstih opoldne je bil objavljen ukaz o izgonu in ob štirih so morali vsi oditi. Med drugimi je bil izgnan tudi korespondent c. kr. brzojavnega korespondenčnega urada v Cetinju z rodbino vred. Že 25. in 26. julija sta prišla v Nikšić dva srbska artilerijska polka. Divizija v Podgorici je bila 26. jul. mobilizirana in je 29. in 30. jul. odkorakala na Lovćen. 29. in 30. jul. so pripeljali na Lovćen osemtrideset novih ruskih malokaliberskih brzostrelnih topov. V Črni gori zelo pomanjkuje živil. Nimajo užigalnic, moke, soli. V Skadru zaplenjena municija je nerabna. Črnogorska mobilizacija, posebno priprave na Lovčenu so bile izvršene šele 30. in 31. julija. Ponoči od 5. na 6. avgusta so poizkusili vpasti Črnogorci na naše ozemlje v smeri proti Trebinju. Ta vpad pomenja flagrantno kršitev mednarodnega prava, ker so sicer Črnogorci dne 5. avgusta ob 5. uri 30 minut popoldne našemu poslaniku napovedali vojsko, a ob enem onemogočili, da bi bil našo vlado o vojni napovedi obvestil. Črnogorski vpad se je odbil in se more z velikim zadovoljstvom poročati, da se je domače prebivalstvo pridružilo navdušeno obrambi Črnogorcev. Kršitev mednarodnega prava po Črnogori utemeljuje c. kr. korespondenčni urad tako-le: Črnagora je našemu poslaniku dne 5. avgusta ob 5. uri 30 minut sicer izročila vojno napoved, vendar pa mu je vzela možnost o tem takoj poročati naši vladi.

Vojna moč Črnogore je »milica«, to je ljudska vojska. Stalne vojske ima v mirnem času prav malo. Aktivna vojska se deli na tri razrede z ozirom na vojaško izurjenost. V vojnem času ima 59 polkov pehote, 5 terenskih polkov, 5 etapnih stotnij, 12 gorskih baterij, 4 permanentne baterijske kadre, 4 oddelke strojnih pušk in po 4 pionirske in brzojavne oddelke. Črnogorska vojska šteje največ 50.000 mož.

Tekma okolu Gradca.

Na južnih bojiščih.

so poskusili Srbi vpasti na bosanska tla med mejnima postojankama Vardište in Rudo, naše čete pa so jih odgnale. Ravnotako se je izjalovil poskus Črnogorcev v noči od 5. na 6. avgusta proti Trebinju. Ta poskušeni napad je na eni strani flagrantno kršeoje mednarodnega prava, ker je sicer Crna gora našemu poslaniku dne 5. avgusta ob 5:30 minut popoldne izročila vojno napoved, mu je pa preprečila obenem možnost, da bi bil nemudoma o tem obvestil svojo vlado; na drugi strani pa je pokazal ta poskus razveseljivo dejstvo navdušenega sodelovanja prebivalstva pri zavrnitvi vpadalcev.

V soboto in nedeljo so kazali Črnogorci veliko veselja do napadov na našo mejo. Dne 8. avgusta je vdrlo 4000 Črnogorcev proti obmejni straži vzhodno od Trebinja. Na naši strani je padel en častnik in 21 mož, medtem ko je 200 padlih Črnogorcev pokrivalo bojno polje; poleg tega so Črnogorci še veliko težko ranjenih vojakov odnesli z bojišča. Dne 9. avgusta zjutraj je poizkušala neka druga četa napad na obmejno postojanko Gad pri Totovaču. Posadka pa je to pravočasno opazila in vrgla Črnogorce nazaj.

Črnogorci so 8. avgusta bombardirali ob 3. uri popoldne oddelek Teodo v kotorskem zalivu. Naši so na črnogorsko obstreljevanje odgovarjali, nakar so Črnogorci ob 6. uri zvečer bombardiranje ustavili. Bombardiranje Črnogorcev je bilo brez uspeha. Na naši strani ni nobenih izgub in naša stališča niso poškodovana.

Avstro-Ogrska proti Rusiji.

Carskemu veleposlaniku na avstrijskem cesarskem dvoru grofu Šebeku so bile izročene listine. Avstro-ogrski veleposlanik na carskem dvoru baron Czapary je dobil povelje, da zahteva svoje listine in, če mogoče, še danes odpotuje.

Proti Rusiji se je pričela vojna ob 6. popoldne z ofenzivo pri Krakovu. Močnejši konjeniški oddelki s kolesarji in infanterijo so prestopili rusko mejo, zasedli mesti Olkusz in Volbróm ter

Tekma okolu Gradca.

General Božidar Janković, predsednik zloglasne srbske „Narodne obrane“, ki je podpirala atentate, in poveljnik srbske obdonavske armade, ki jo zmagovito preganja naša vojska.

stopili v zvezo z nemškimi četami, ki so bile prodrle iz Čenstohova in Bendzina. Ruski obmejni holmi severno od Krakova in pri Novem Brzesku na severnem bregu Visle so v naših rokah. Poljsko prebivalstvo se z entuzijazmom pridružuje našim četam.

Začetek vojnih dogodkov.

(Dnevni pregled.)

Dogodki, ki so dovedli do sedanjega, ves svet pretresujočega položaja, so se razvijali takole:

Dne 23. julija: Avstro-Ogrska je izročila Srbiji ultimatum zaradi zločina v Sarajevu.

Dne 25. julija je Srbija podala Avstro-Ogrski nepovoljen odgovor in odredila mobilizacijo. Prekinjenje diplomatskih zvez. Delna mobilizacija Avstro-Ogrske.

Dne 28. julija: Napoved vojne Avstro-Ogrske Srbiji. Manifest Njega Veličanstva avstrijskim narodom.

Dne 29. julija so Avstrijci vzeli Srbom dve ladji, naloženi s streljivom in minami. Srbi so obstreljevali avstr. parnik „Alkotmany“ na Donavi in so ustrelili kapitana in krmarja ter ranili več mož.

Dne 30. julija so zgodaj zjutraj Srbi razstrelili na svoji strani del mostu med Zemunom in Belgradom. Delo jim ni popolnoma uspelo, ker jih je naša armada s pomočjo rečnih vojnih ladij pognala nazaj.

Dne 31. julija je Rusija v pomoč Srbije odredila splošno mobilizacijo. Sedaj je tudi Avstro-Ogrska uvedla splošno mobilizacijo. Cesar se je vrnil z Ischla na Dunaj. Nemčija je stavila Rusiji in Francoski ultimatum in začela z vojnimi pripravami.

Dne 1. avgusta. Splošna mobilizacija na Francoskem. Francoski vojaki so zasedli več krajev v Elzaško-Lotarinški in so z aeroplani leteli preko nevtralne Nizozemske in Belgije na Nemško, kjer so metali bombe, ki pa niso napravile škode. Tako je bila otvorena vojna med Nemčijo in Francijo. Italija je proglasila nevtralnost.

Dne 2. avgusta: Napoved vojne Nemčije Rusiji. Nemčija je zasedla Luksemburško za prehod v Francijo.

Dne 3. avgusta so Nemci zavzeli ruski mesti Kališ in Čenstohov. Nemška križarka „Augsburg“ je bombardirala rusko vzhodno morsko luko Libavo. Nemčija napovedala Francoski vojno.

Dne 4. avgusta je zaradi kršenja belgijske nevtralnosti napovedala Anglija Nemčiji vojno. — Naše ladje so začele obstreljevati Belgrad. V boj je posegla tudi naša artilerija na kopnem. Sovražne čete so trpele veliko škodo; srbski topovski so kmalu utihnili.

Dne 5. avgusta so nemške bojne ladje obstreljevale francoske luke v Algiru.

Dne 6. avgusta je Avstro-Ogrska napovedala Rusiji vojno. Še istega dne so udrle naše čete čez mejo na Rusko, zasedle so Novi Brestov ob Visli in so prišle v stik z nemškimi četami. Vojna napoved Srbije Nemčiji. Angleški in srbski poslanik sta zapustila Berlin.

Dne 7. avgusta je napovedala Črnagora Avstro-Ogrski vojno. — Nemška armada je zavzela z naskokom ponoči belgijsko trdnjavo Lüttich.

Taborišče.

Našim čitateljem in naročnikom!

Zaradi vojne se je število slovenskih listov že izdatno zmanjšalo in tudi izhajanje tujih časopisov preko meja je onemogočeno. Da izpolnimo nastalo vrzel, začnemo izdajati nov ilustriran tednik z naslovom

„TEDENSKE SLIKE“.

Nov tednik bo zvest glasnik misli in čustev slovenskega naroda v težkih bojnih časih, ko je odšlo več tisoč slovenskih mož in mladeničev pogumno na bojišče za slovensko domovino, za čast in zmago naše staroslavne Avstrije. Novi tednik bo vseskozi lojalni, patrijotičen, odkritosrčno avstrijsko čuteč list, kar bo dokazoval z besedo in slikami. Novi tednik pa bo tudi stal na braniku za čast naše vere, ki smo jo podedovali od naših pradedov in ki nam prinaša v obupano srce v najhujših trenutkih vselej uteho in moč. — Pouku in zabavi, ljubezni do domovine, navdušenju za državo in velespoštovanju milega našega vladarja hočejo služiti

„TEDENSKE SLIKE“.

Zato vabimo vse dobre Slovenke in Slovence: naročite se na naš tednik, razširjajte ga in podpirajte vsestranko! Naši najodličnejši pisatelji in pesniki so vstopili med naše sodelavce in prinašali bomo njih povesti in novele. — V ilustrativnem oziru bomo izkušali biti predvsem aktualni ter prinašali najzanimivejše slike dogodkov po domovini ter zlasti glede oseb iz vojne.

List „**Tedenske Slike**“ stane za Avstro-Ogrsko celoletno 10, polletno 5, in četrletno K 2:50, za Nemčijo celoletno 14, polletno 7 in četrletno K 3:50, za Ameriko celoletno 3:25, polletno 1:65 dolarjev, za ostalo inozemstvo celoletno 16:80 in polletno 8:40 frankov. Naročnino je poslati na prejšnj. — Posamezne številke se dobe po vsem Slovenskem po tobakarnah, knjigarnah in na kolo-dvorih izvod po 22 vinarjev. — Naročite se na „**Tedenske Slike**“ in pridobivajte jim novih naročnikov.

Kdor hoče kaj prodati ali ku-piti; kdor išče službe ali pa uslužbenca; kdor hoče kaj v najem dati ali vzeti; kdor išče odjemalcev itd. itd. naj da oglas v list

„**Tedenske Slike**“.

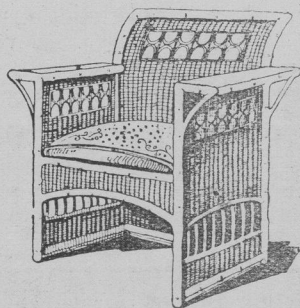
Mazlo za lase
varstv. zn. mka Netopir
napravi g. Ana Križaj v
Spodnji Šiški št. 222 pri
Ljubljani. Dobi se v Kolo-
dvorski ul. 200 ali pa v
trafiki pri cerkvi. V treh
tednih zrastejo najlepši
lasje. Stekl. po 2 K in po
3 K. Pošilja se tudi po
pošti. Izborno sredstvo za
rast las. 2

Za gotovost se jamči.
Zadostuje 1 steklenica.
Spričevala na razpologo.

„**Floks**“
tinktura uniči vse
stenice z zalogo
vred. „Floks“ tink-
tura stane 1 stekl.
70 v., 5 stekl. 3 K.
Preprodajalci visok popust
Wertheimer Moritz,
zav. za uničevanje mrčesa,
Zagreb, Petrinjska ul. 47.

Zastonj
dobi 2½ m modernega
blaga za bluže ali za robce
za otroke kdor naroči
5 kg poštni zabojček
žitne kave za K 4:50 ali
4 kg žitne in 1 kg fine
figove kave za K 4:70.
Pošilja tudi z 2½ m blaga
vred franko po povzetju
Prva Severomor. Pra-
žarna Žitne Kave v Po-
streimovu. (Sev. Morav.)
Podpirajte podjetje v ob-
mejnih krajih. 21

Kdor želi svojo sedanjo
negotovo in slabo
plačano službo zamenjati
z boljšo.
kdor išče dobrega in
lahkega postran-
skega zaslužka
kdor uživa ugled in za-
upanje pri svojih
priateljih in znanih,
kdor se ne plaši pred
akvizicijskim po-
sлом, če se mu dobitek
izplača. 329
ta naj nemudoma sporoči
svoj naslov pod „Poštni
predal“ 47 Ljubljana.

PRVA SLOV. INDUSTRIJA ZA
PLETARSTVO, PRIMORSKO

Ž. VIŽINTIN

v Sovodnjah pri Gorici.

Najmodernejša mobilija za
veže, verande, balkone, vr-
tove, kopališča iz peddig in
indijske cevi, bambusa itd.
po načrtih prvih umetnikov.

240

Naročite se na list „**Tedenske Slike**“, ki je edini slovenski list te vrste! Slovenci, razširjajte ga in pridobivajte mu naročnikov!

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ 0
4 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Manufakturna trgovina

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana Mestni trg 22
nasproti lekarne.

Posebno bogata zaloga

sukna za moška
oblačila!Najboljši nakupni vir
modernega blaga
za ženske obleke iz svile, volne,
delena itd.

Vedno zadnjeno novostiruti in šerp.

Bogata zaloga

vsakovrstnih preprog, zaves in
garnitur. Izkušeno dobri šifoni,
platno, kotenine in drugo belo
blago.

152

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Čaj za čiščenje krvi,

po župniku Kneippu se priporoča, kot izvrstno ljudsko in domače sredstvo za čiščenje krvi in telesnih sploh, za odrasle, otroke, zdrave in bolne. Posebno potreben je ta čaj na pomlad in poleti, da očisti kri in telo, ter s tem organizem osveži, okrepi in pomladi, da je stanovitejši zoper razne bolezni. Bolnikom, ki imajo trganje (giht) revmatizem, krvne bolezni, žolčico, bledico, želodčne bolezni se posebno priporoča ta čaj. Polnokrvnim preneha naval krvi, a s tem tudi nevarnost mrtvo-uda. Cena zavoju 1 K, s pošto 120 K naprej plačljivo; 12 obojev 10 K franko. Pristen izdelek ima na ovoju varstveno znamko sv. Marije pomočnice. Dobiva se pri Vladku Bartulicu, lekarnarju, Zagreb, Jelačićev trg št. 19. 362

Trgovski
učenc

ki se je že v večji trgovini nekaj časa učil, slovenskega in nemškega jezika vešč, od poštenih, dobro stoječih starišev, zdrav, močan fant, lepega vedenja in z dobrimi izpričevali se sprejme takoj p. d. ugodnimi pogoji v trgovino mešnega blaga. Naslov: I. Savski, v Poljčanah, Stajersko. 339

Hiša

je na prodaj v lepem kraju na Sp. Stajerskem blizu žel. postaje. Zraven hiše je vrt s sadnim drevjem in gospodarsko poslopje, vse zopoko krito. Pri hiši je tudi koncesija za obrt. Cena 5800 K. Naslov v upravnštvu tega lista. 396

Na prodaj je

hiša

na Jerški cesti št. 23, blizu novega pokopališča (Sv. Križ) v Ljubljani. — Hiša ima 5 sob, 4 kuhinje, klet, lasten vodnjak in okrog 700 seznjev vrta. Kraj je miren in zdrav. Plačilni pogoji zelo ugodni. Več se izve v Novem Vodmatu št. 152. 383

Velika zaloga
dalmatinskih vin

J. Matkovič, Celje

Najboljše blago!

296 Najnižje cene!

En sam glas gre okoli o Kolinski kavni primesi: da je najboljši kavni primatek, ki daje kavi izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo. Zato jo naše gospodinje tako radi kupujejo in jo tudi drugje priporočajo. Zaradi svojih dobrih lastnosti se je Kolinska kavna primes priljubila v vseh krogih. Tudi zato jo imajo naše gospodinje radi, ker je pristno domače blago. Priporočamo prav toplo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes in Vas opozarjamo v vašem lastnem interesu, da zahtevate v prodajalni vedno izrecno samo ta kavni primatek!

Nič ne pomaga, vsak mora priznati, da je Kolinska kavna primes vendarle najboljši kavni primatek, ki se odlikuje po svoji izvrstni kakovosti in daje kavi izbo- ren okus, prijeten vonj in lepo barvo. Obenem pa je pristno domače blago. Vse naše gospodinje kupujejo torej samo Kolinsko kavno primes in so z njo najbolj zadovoljne.

Kdor ne verjame, naj poskusi, da je novi „Osetov Silva vrelec“ pri Tolstovrški slatini, pošta Guštanj, res izvrstna zdravilna in osvežujoča namizna kislavoda, ki močno mozira in ostane čista in dobra. Konkuriiraj lahko z vsemi slovečimi vodami. Poskusite, zahtevajte in naročite takoj. Steklenice vseh vrst se sprejmejo v polnitev in proti računu. Tudi kupijo se vse vrste steklenic. Edino domače podjetje te vrste. Svoji k svojim!

Najhujši zapeljivec in škodljivec ljudi je velika reklama. Mnogo je ljudi, ki naročajo razno blago in pošiljajo naš denar v tujino le zato, ker so brali v koledarjih, v časnikih ali na lepakih velikanske reklamo. Dobijo navadno slabo blago za dragi denar, potem pa se jezijo, a dobavitelj se iz njih norčuje in reklamacij noče razumeti, ker je druge narodnosti. Kdor torej hoče dobiti zanesljivo dobro in poceni blago, naj se obrne na Prvo slovensko spodnještajersko razpošiljalno, J. N. Sostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 5. Če pridete v Maribor, pazite na slovenski napis, da te trgovine ne zamenjate s kako drugo, ki se morda tudi tako glasi, piše pa Schosteritsch, Schusteritsch ali Schusterschütz.

Veliko ljubljanskega občinstva se ravna po električni uri v Prešernovi ulici št. 1. Opozarjamo, da bi se vsakdo posluževal iste, ki kaže pravi čas in je v Ljubljani edina te vrste. Uro je postavila tvrdka F. Čuden.

Pri veliki internacionalni
dirki dne 7. julija 1914

okoli Gradca

Gorčevo kolo
PRVO

dospelo na cilj.

Gorčeva kolesa, ki so cena in trpežna ter lahno tekoča, se prištevajo med prvovrstne in najboljše izdelke monarhije in kot taka vredna zasluženega priznanja ter vsestranskega priporočila

prve in res domače tvrdke

A. GOREC**LJUBLJANA**specijalna trgovina s kolesi, pnevmatikami in deli,
Marije Terezije c. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte prvi slovenski cenik
brezplačno.

Najboljše

sredstvo zoper
stene in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferreria 37 I. 200 gramov stane 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat. 117

V vsakem varčnem
gospodinjstvurabijo že mnogo
let najraje 289

„Sapolin“

kot najboljši prašek za pranje. Dobiva se v vseh specerijskih trgovinah, izdeluje firma:

Pavel Hatheyer
tov. mila, Celovec.**Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev**

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slav. občinstvu za

portalna
stavbena
pohištvena
mizarska dela

Prevzema kompletne oprave za

hotele
kavarne, vile
gostilne
privatna stanovanja

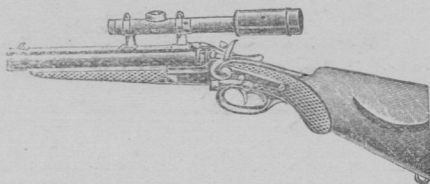
Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo. — Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Skrivalnica.

Kje je moj brat?

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK, PRIMARJ, DR. FR. DERGANČ

FR. ŠEVČIK, PUŠKAR,

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠTEV. 8.

prporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema ter tudi municijo in vse druge lovske priprave, po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo točno.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2, boljšega 240, prima polbelega 280, belega 4, belega puhastega 510, velefiniga sneznobelega, puljenega 640 do 8, puha sivega 6 do 7,

belega, finega 10, najfinejši prsni puh 12 K.
Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm, dolga 120 cm široka z 2 glavnica 80/60, pojnena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16, napol puh 20, puh 24 K, posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 350 in 4 K. Pernica 200/140 cm 13, 1470, 1780 in 21 K, zglavnice 90/70 cm 450, 520 in 570 K, spodnja pernica iz močnega črtastega gradla 180/116 cm 1280 in 1480 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

Najboljši češki nakupni vir. - Naročila od 5 kg naprej franko.

S. BENISCH, DEŠENICE 180, ČEŠKO.

Natančnej cenik gratis in franko. 20

FOTOGRAFSKE APARATE

in vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomauufaktura in drogerija

„ADRIJA“

obl. konces. prodaja strupov

v Ljubljani,

Šelenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike.

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNICA

IVAN JAKOPIČ, LJUBLJANA. 136

SODIE KRSTE

dobro ovinjene stare in nove, male in velike ima naprodaj Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico šte. 7.

389

NA PRODAJ

je dobro idoča gostilna v večji vasi ob glavni cesti, kjer se nahaja tudi velika romarska cerkev. Zelo pripravna je tudi za trgovino. Za gostilniško obrt so tri sobe in dve veliki podstrešni sobi za stanovanje, vse z električno razsvetljavo. Keglišče z verando, velik vrt z brajdami, lepo dvorišče s studencem, sploh vse zelo snažno in pripravno. Zraven je še ena hiša, ki nese mesečno 30 kron najemnine, kakor tudi novo gospodarsko poslopje, dve njivi, en travnik in gozd, skupaj 8 1/2 orolov, vsa setva in seno. Cena je 20.000 kron, 6000 kron je vknjiženo. Natančneje se izve pri Alojziju Jugu, Ruše pri Mariboru.

392

HOTEL

„AVSTRIJSKI CESAR“

LJUBLJANA, SV. PETRA C. 5

SE SL. OBČINSTVU TOPLO PRIPOROČA.

371

Fizikalnično-terapevtski ambulatorij

za živčne in druge bolezni,

primarija dr. I. ROBIDA.

Ljubljana, Dalmatinova ul. 3 (zraven Kmetске posojilnice) ordinira od 11. - 12. in od 2. - 3. Zdravljenje z elektriko, masažo, svetlobo in toploto.

Visoko frekventni toki, čveterostanične električne kopeli, franklinizacija, termopenetracijsko zdravljenje, vibracijska in konkusijska masaža. Specijelno zdravljenje živčnih bolezni.

22

Pod ugodnimi pogoji se prodasta

2 hiši

v Črnučah pri Ljubljani. Vsaka ima 3 sobe, kuhinjo, jedilno shrambo, klet in lastni vodovod. Zraven je do 1300 m vrta s sadnim drevjem. Polzve se pri F. Jerko, Podboršt 10. Ježica.

387

Sprejme se takoj

395

vajenec

v krojaški salon za gospode

Ivan Magdič, Ljubljana, Dunajska c. 20.

Svetovnoznani čevlji sedanosti z znamko

„The Komfort Shoe“

so in ostanejo vedno najboljši in najcenejši.

Edina zaloga

JOS. SIMA, Ljubljana,

Kongresni trg št. 6. 348

Ni vsak kavin pridatek Franck!

321

Obstoji samo le en Franck! in sicer zares pravi s kavim mlinčkom kot tovar. znamko.

234

Prečitajte mojo notico v uredniškem delu in pišite po vzorce!

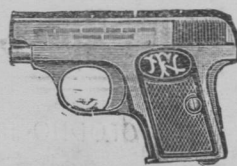
Z odtičnim spoštovanjem

I. N. Šoštarčič, trgovec.

Maribor, Gosposka ul. 5.

Lovsko povrtno in žepno obrambno orožje

ne kupite nikjer ugodneje kakor pri svetov. znani tovarni za pre-cizijske puške

JOS. WINKLER, BOROVLJE (KOROŠKO).

Vsaka poprava, novo kopito in nabijalne toke popravlja hitro, trpežno in prav poceni. Moj glavni cenovnik l. T. pošljem na zahtevo resnim reflektantom zastoj.

Na prvi pogled

opaziš na fini izdelavi, da je blago od največje ljubljanske trgovine z urami zlatino in srebrnino.

Krasna izbira

uhanov, prstanov, briljantov, obeskov, verižic, modernih kuhinjskih ur, stenskih ur itd.

Tovarniška znamka „UNION“.

Predmeti serije so

žepne budilke, ure v zapestnicah, moderni manšetni gumbi itd. Prva eksportna trrdka 212

F. ČUDEN

Ljubljana 201. - Prešernova ul. 1.

Zalogo si lahko vsakdo ogleda ali pa naj piše po cenik.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85
priporočajo oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje. - Zahtevajte cenike.

Miramar

pri Trstu, hotel „Bellevue“, nanovo urejen, oddaljen tri minute od gradu Miramar. - Morsko kopališče Grljan. Elegantne sobe. - Celoletna oskrba. V. BENDA, hotelir. 353

Dobro in ceno kupite v
specialni modni trgovini za gospode
in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3

klobuke, slamnike,
čepice, kravate,
srajce, drugo perilo
itd. itd.

31

PFÄFF šivalni stroji

in

PUCH kolesa najboljša v Evropi

IGN. VOK

največja trgovina šivalnih strojev in koles,
ter posameznih delov

LJUBLJANA, Sodna ul. 7

zraven
sodnije.

375

Velika zaloga
špecerijskega blaga
špirta, žganja, moke, otro-
bov in koruze.

Franc Babič

Ljubljana, Dolenjska cesta
števil. 2 in 14.

Na drobno in na debelo.

Posojilnica v Mariboru

v lastni hiši „Narodni dom“

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ oziroma $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

163

Posojuje na zemljišča in na osebni kredit.

Za nakazilo denarja so brezplačno na razpolago po-
ložnice avstr. in ogrske poštne hranilnice.

Rezervni zaklad kron 358.794-75, lastno premoženje zadrage kron 557.439-47.

Triintrideseto uprav. leto. Največji slov. denarni zavod na sever. narodni meji.

384

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska
delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Centrala: Trst. - Telefon števil. 100.

Postrzba točna.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča in kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omočanje itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu. Brzovozne proge Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek »Jadranske banke«.

Zmerno cene.